

arbejde i alle udvalgene, sådan at de retspolitiske aspekter i alle lovforslag bliver prioriteret meget højere. Så vil denne debat ikke have været forgæves.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 62:

Forslag til folketingsbeslutning om straf for bigami begået i udlandet.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsat 13/11 97).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Som tidligere meddelt udgår dette punkt af dagsordenen for mødet i dag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede kriterier for tildeling af dansk indfødsret.

Af John Vinther (KF) og Inge Dahl-Sørensen (V) m.fl.
(Fremsat 13/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Dette beslutningsforslag, der er fremsat af Venstre og Det Konservative Folkeparti, vil især på

to hovedområder skærpe de gældende kriterier for meddelelse af dansk indfødsret, som er udmøntet i cirkulære nr. 132 af 3. oktober 1997.

For det første ønsker de to partier, at sprogkravet skærpes, således at ansøgere om dansk indfødsret som udgangspunkt skal beherske det danske sprog i såvel skrift som tale i rimeligt omfang samt have et basalt kendskab til danske samfundsforhold.

Dernæst stilles der krav om, at ansøgere, som er idømt ubetingede fængselsstraffe i fire år eller derover, ikke skal have mulighed for nogen sinde at opnå dansk indfødsret. Det samme gælder personer, der har begået personfarlig kriminalitet såsom grov vold, grove sædelighedsforbrydelser, drab og drabsforsøg samt alvorlig narko- eller økonomisk kriminalitet, uanset straffens længde.

I øvrigt ønsker Venstre og De Konservative en generel skærpelse af karenstiden for kriminalitet på 2, 3 eller 5 år.

Endelig er det forslagsstillernes opfattelse, at der som hovedregel kun skal kunne gives dansk indfødsret til personer, der har tilbagebetalt forfaldne tilbagebetalingspligtige ydelser fra det offentlige.

Jeg må tilstå, at jeg er meget forundret over det beslutningsforslag, som Venstre og Det Konservative Folkeparti nu har fremsat. Jeg tænker her særligt på de skærper, som er foreslået vedrørende kriminalitet og ansøgenes dansk kundskaber. I forhold til de skærper, som Venstre og Det Konservative Folkeparti fremlagde under forårets forhandlinger om nye kriterier for tildeling af dansk indfødsret, stilles der nu både krav om yderligere generelle skærper vedrørende kriminalitet og også et helt nyt krav om, at personer, der har begået forskellige former for mere alvorlig kriminalitet, helt skal være afskåret fra at opnå dansk indfødsret uanset straffens længde.

Endvidere stilles der krav om, at ansøgere også skal kunne skrive dansk – en yderligere stramning i forhold til forårets forhandlinger, hvor vi ud over spørgsmålet om ansøgenes mundtlige dansk kundskaber også berørte spørgsmålet om ansøgenes læsefærdigheder og kendskab til det danske samfund.

Jeg spørger mig selv: Hvad i alverden er baggrunden for disse helt nye krav? Hvad er det, der er sket, siden vi sidst var samlet for et halvt år siden og sad og forhandlede? Det overrasker mig måske ikke så forfærdelig meget, at Venstre fremsætter forslag om yderligere stramminger.

ger på området, men at også De Konservative nu synger med på samme melodi, er for mig en stor negativ overraskelse i denne sammenhæng. Efter min opfattelse har navnlig Det Konservative Folkeparti et kæmpe forklaringsproblem.

Jeg er kort sagt meget forundret over, at skruen nu skal strammes endnu en tak i forhold til forårets drøftelser, og jeg kan på ingen måde se dette beslutningsforslag som et oplæg til videre forhandling. Forslaget indeholder absolut ingen udstrakt hånd, snarere en politisk markering, der alene har til formål at skabe konfrontation. Hverken samarbejde eller forlig er udtrykt i dette forslag.

Jeg vil ikke afvise, at der er grundlag for at drøfte nogle detaljer vedrørende krav om tilbagebetaling af gæld til det offentlige, men i øvrigt har jeg lidt svært ved at se og forstå, hvad beslutningsforslaget på dette punkt helt præcist går ud på i forhold til de gældende regler. Jeg synes, det er ærgerligt, hvis det her alene skal bruges som grundlag for at skabe usikkerhed om de konkrete regler, der er i dag.

Det eneste positive, jeg kan sige om dette beslutningsforslag, er, at tanken om en opdeling af fremtidige lovforslag om indfødsrets meddelelse i forskellige personkategorier nu må anses for at være stendød. Det er selvfølgelig et glædeligt budskab, som jeg har noteret mig med tilfredshed at Venstre ikke længere har på sit program, at vi skal til at sortere mennesker på det lovforslag, som skal fremsættes.

På regeringens vegne må jeg afvise beslutningsforslaget. Alene tanken om, at visse straffede personer for altid skal afskæres fra at få dansk indfødsret, harmonerer slet ikke med regeringens menneskesyn, med de to regeringspartiers menneskesyn. Der skal være plads til både forståelse og tilgivelse, også når vi taler om betingelser og kriterier for at få dansk indfødsret.

Med de ord vil jeg på regeringens vegne afvise tilslutning til det af V og K fremsatte forslag.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg vil indlede med at erklære mig et hundrede og ti eller flere procent – hvis man kan være mere end hundrede procent – enig i justitsministerens tale og den tone, der her blev anslået, og jeg kan derfor i et eller andet omfang forsøge at begrænse min taletid.

Her er tale om et forslag, som er en genfremsettelse fra januar 1995. Dengang blev det truk-

ket tilbage. Jeg vil gerne sige, at forslaget bestemt ikke har vundet ved at blive lagret. Man kan blot undre sig over, at forslaget ikke også denne gang er blevet trukket, bl.a. i lyset af de erklæringer, den konservative leder, hr. Per Stig Møller, fremsatte over for Aktuelt i går, onsdag den 10. december. Her fremsætter hr. Per Stig Møller ønsket om at få udlændingedebatten afsluttet snarest for at kunne diskutere alle mulige andre problemer, som han siger. Det kan jeg erklære mig enig i, men naturligvis ikke i baggrunden for hr. Per Stig Møllers lille felttog.

Han synes, det er kritisabelt, at regeringen ikke har hastet den såkaldte udlændingepakke igennem Folketinget inden jul. Jeg synes, det ville være uforsvarligt at haste nogle vidtrækkende ændringer igennem på et så følsomt område. Derfor vil jeg klart tage afstand fra den del af hr. Per Stig Møllers overvejelser.

Forslagsstillerne til det forslag, vi behandler her, har fuldstændig ignoreret eller muligvis glemt, at vi for nylig har ændret praksis på det felt, der handler om karenstid inden for indfødsretsområdet, den karenstid, minder jeg i øvrigt om, der i forvejen hører til de absolut længste i europæisk sammenhæng. Den er blevet ændret, den er blevet strammet, idet karenstiden nu først påbegyndes, efter at en straffet har afsluttet en afsoning. I øvrigt erindrer jeg, at udvalget var enig heri. Der kan med denne nye tilføjelse blive tale om endog særdeles lang tid, inden man overhovedet kan søge. Det medfører, at en del af de personer, som forslaget tager sigte på, sjældent eller aldrig vil blive behandlet af Indfødsretsudvalget.

Må jeg også erindre om, at de skærpede udvisningsregler som reaktion på særdeles grov kriminalitet har den effekt, at vi vil få endnu færre ansøgere med lange straffe bag sig. Den iagttagelse gør forslagsstillerne sig heller ikke, ligesom de åbenbart heller ikke har den opfattelse, at man skal kunne forbedre sig, skal kunne viske tavlen ren i forhold til sin skyld og straf. Det er dog den retsopfattelse, der er den herskende i et samfund som vores, at når man har udstået sin straf, så skylder man ikke samfundet noget mere i den anledning.

Nej, forslagsstillerne kappes med resten af højrefløjen i disciplinen no mercy eller, på dansk, ingen barmhjertighed.

Forleden blev vi i udvalget enige om at lempe mulighederne for at få statsborgerskab på et enkelt område, nemlig på det område, som

hedder personer født af en dansk mor inden for nogle bestemte årstal. Heri var forslagsstillernes partier enige, medens de nu i dag vil skærpe kriterierne.

Medens der er slinger i valsen hos de borgerlige, er der konsekvens i Socialdemokratiets og regeringens holdning. Det, forslagsstillerne efterlyser, er allerede en realitet, nemlig kravet om, at danskunderskaberne skal checkes, checkes bedre, og at der skal følges bedre op.

De øvrige punkter om skærpelse af betingelserne har jeg netop kommenteret, og vi vil afvise dem alle. Forslaget er og bliver en form for vinduespynt for den borgerlige lejr, så man har noget at kunne vise frem til dem af deres vælgere, der føler sig fristet af Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet. Vi kan ikke se, hvorfor de to forslagsstillerparterier skal gå andre partiets ærinde, og vi vil anbefale, at man sparer på krudtet, indtil vi skal have debatten om regeringens udlændingepakke.

Vi synes i øvrigt også, det er ærgerligt og især for potentielle ansøgere urimeligt, at vi ikke kan finde frem til nogle anstændige regler i forlængelse af de aftaler, vi havde frem til årsskiftet sidste år. Jeg synes, at såvel vi i regeringspartierne som justitsministeren har strakt os langt, jeg vil endda sige uhyre langt, i forsøget på at være imødekommende over for at få en ny aftale, men hidtil forgæves.

Det kan jeg kun beklage, men jeg kan ikke, og jeg vil ikke beklage, at vi i regeringspartierne står fast ved vores holdninger. Det er vi faktisk lidt stolte af, for vi er lidt stolte af vores holdninger på dette område. Vi anser os egentlig for at være lidt humane.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Venste mener, at der er behov for at skærpe kriterierne for tildeling af dansk statsborgerskab. Vi mener grundlæggende, at man bør have en ren straffeattest for at kunne opnå dansk statsborgerskab. Dansk statsborgerskab er et privilegium, ikke en ret.

Her er der også grund til at understrege, at Danmark sammenlignet med andre lande er et land med mange rettigheder for udlændinge. Her kan nævnes, at udlændinge, der vælger at beholde deres oprindelige statsborgerskab, har stemmeret ved kommunale valg til by- og amtsråd efter blot tre års ophold i Danmark.

Det fremsatte beslutningsforslag går ikke så vidt som til at kræve en ren straffeattest for

opnåelse af dansk statsborgerskab, men er en stramning af de nuværende regler.

Fremover vil man altså fortsat kunne opnå dansk statsborgerskab, selv om man har været straffet for en kriminel handling, men der vil kræves længere ventetid, inden der kan søges, efter at en forbrydelse er begået.

Vi foreslår, at ansøgere, som er idømt ubetinget fængsel i 4 år eller derover, ikke skal have mulighed for at opnå dansk indfødsret. Tilsvarende skal personer, der har begået personfarlig kriminalitet såsom grov vold eller grove sædelighedsforbrydelser og drab eller drabsforsøg samt alvorlig narkokriminalitet eller økonomisk kriminalitet, være afskåret fra at opnå dansk statsborgerskab.

Øg kravet om straffri vandel skærpes således, at der skal ske en forlængelse og en differentiering af de åremålsgrænser, der er vejledende for tildeling af dansk indfødsret.

Vi føler, det er urimeligt, at udlændinge, der har begået meget grove forbrydelser, skal kunne opnå dansk statsborgerskab.

I øjeblikket er det sådan, at der blandt de ca. 7.300 udlændinge, som der i 1996 er givet statsborgerskab til – og det tal er stigende – er personer, der er straffet for grove forbrydelser, mens de har været i Danmark. Dette kan vi simpelt hen ikke byde den danske befolkning.

Som tidligere sagt ønsker vi, at dansk statsborgerskab skal være noget, som man skal gøre sig fortjent til, og at det dermed skal være et privilegium og ikke en ret, og vi mener selvsagt ikke, at udlændinge, der har begået grove forbrydelser, har gjort sig fortjent til det privilegium.

Forslaget indebærer også en skærpelse af sprogkravene:

Ansøgere skal som udgangspunkt beherske dansk i såvel skrift som tale i rimeligt omfang samt have et basalt kendskab til de danske samfundsforhold.

Udlændinge, som søger dansk statsborgerskab, ønsker dermed at være fuldstændig lige-stillede med danske statsborgere, og derfor må de også leve op til de krav, vi stiller til hinnan-den. Derfor finder vi det rimeligt at kræve, at man ikke blot kan forstå og tale dansk, men også kan læse og skrive dansk i rimeligt omfang.

Det bør tillige være et krav for opnåelse af statsborgerskab, at man kan svare enhver sit. Derfor indebærer forslaget endvidere, at forfal-

den gæld til det offentlige som hovedregel skal være tilbagebetalt.

Vi synes, disse stramninger er ganske rimelige, og de er helt i overensstemmelse med befolkningens ønsker med hensyn til politikken på dette område. Derfor appellerer vi stærkt til regeringspartierne om at se positivt på forslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge fru Inge Dahl-Sørensen, om fru Inge Dahl-Sørensen mener, at karenstiden for folk, der har begået en trafikforseelse og fået en bøde på 1.000 kr., skal forkortes eller forlænges, eller de skal stå i en situation, hvor de slet ikke kan få statsborgerskab, hvis de har fået en sådan trafikbøde. Og jeg vil meget gerne have, at fru Inge Dahl-Sørensen præciserer nøje, hvad det er, fru Inge Dahl-Sørensen mener er en kriminel handling, som gør, at man i virkeligheden slet ikke burde få dansk statsborgerskab. For jeg synes, fru Inge Dahl-Sørensen siger noget meget forskelligt i de forskellige medier, hvor man i øvrigt kan se, hvad fru Inge Dahl-Sørensen mener om statsborgerskabet.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg er selvfølgelig klar over, at det ikke tjener noget særligt formål at forsøge at blive klogere eller forlænge denne her debat, for en del af det, som fru Inge Dahl-Sørensen talte om, havde jo ikke noget med det her lovforslag at gøre, nemlig spørgsmålet om stemmeret til kommunal- og amtsvalg.

Vi er faktisk stolte over, at det er lykkedes os at få indført den demokratiske ordning, men den har intet med det her lovforslag at gøre.

I øvrigt kunne jeg godt tænke mig at vide, hvem det egentlig var, der talte før. Var det partiet Venstres ordfører på området, var det partiets formand, eller var det partiets nyudnævnte chefforhandler i sager af denne art? Hvem var det egentlig? – ud over fru Inge Dahl-Sørensen; det var jeg godt klar over.

Har fru Inge Dahl-Sørensen glemt, at vi faktisk har brugt meget tid i Indfødsretsudvalget på netop at debattere spørgsmålet om forudsætningerne med hensyn til det danske sprog? Og har fru Inge Dahl-Sørensen glemt, at vi har fået redegørelserne for, hvorledes det foregår i de samtaler, der finder sted, og som finder sted på en fornuftig måde, efter hvad udvalgets fler-

tal har ment, nemlig ved politiets foranstaltning og med de appelmuligheder, der er, osv.? Har fru Inge Dahl glemt det hele? Eller er det sådan, at fru Inge Dahl Sørensen står her på denne her talerstol og andre steder og taler en hel masse om noget, som hun i hvert fald ikke har ledsaget med nogen form for forsøg på at skaffe bevillinger til?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg går ud fra, at det er Venstre, der taler her fra talerstolen, når det er ordføreren, fru Inge Dahl-Sørensen, der udtaler sig, og derfor vil jeg stille Venstre følgende spørgsmål:

En vietnamesisk bedstemor på 79 år, der har boet her i landet i 25 år, og som har passet sin familie og har hjulpet familien til en plads i det danske samfund, og som sørger for, at børnebørnene får lært det danske sprog, ved at pleje dem og sørge for, at de har de muligheder, der skal til for at kunne gå i skole og alt muligt andet, mener fru Inge Dahl-Sørensen, at en sådan vietnamesisk bedstemor ikke skal have mulighed for at få dansk statsborgerskab, hvis den pågældende kvinde ikke kan bestå den prøve?

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Til fru Anne Baastrup:

Som udgangspunkt har vi her et beslutningsforslag, som vi gerne vil drøfte med regeringspartierne. Men jeg er enig i – og det tror jeg også vi tidligere har sagt – at vi godt kan diskutere bøder, og en bøde på 1.000 kr. skal selvfølgelig ikke være årsag til, at man ikke kan få dansk statsborgerskab. Selvfølgelig skal den ikke være det, og det er jo det, som vi i øjeblikket gerne vil tale med regeringspartierne om at lempe, for dér er der måske en ting, som vi kan tage fat på.

Og så vil jeg sige til hr. Qvist Jørgensen: Jo, det var Venstres ordfører, der talte. Men jeg ved ikke, hvad hr. Qvist Jørgensen vil bruge dét til.

Til hr. Henrik Svane:

Selvfølgelig er jeg enig i, at hvis der er en 79-årig vietnamesisk statsborger, som gerne vil være dansk statsborger, men som af en eller anden grund ikke kan lære sproget så optimalt, som vi i og for sig lægger nogle retningslinjer ud for, så kigger vi også på dét i udvalget.

Det gør vi jo også i alle mulige andre sager i udvalget. Dér sidder vi også og ser på, om der

er nogle, der af en eller anden grund ikke kan tilegne sig sproget, og så giver vi dem dispensation, og sådan vil det også være fremover. Vi gerne vil se nogle sager i udvalget – det er jo derfor, vi sidder der – og derefter tager vi så beslutning i de enkelte sager, akkurat som vi gør det i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg godt spørge fru Inge Dahl-Sørensen: Hvornår agter fru Inge Dahl-Sørensen så at afsløre det for alle mulige andre, at der rent faktisk er nogle meget stramme regler for det at få statsborgerskab, og at fru Inge Dahl-Sørensen nu er utilfreds med de meget stramme regler, som bl.a. fru Inge Dahl-Sørensen fik forhandlet frem med regeringspartierne, herunder bl.a. den regel, at hvis man har fået en trafikbøde på 1.000 kr., kan man ikke få dansk statsborgerskab i 3 år?

Hvornår vil vi kunne se fru Inge Dahl-Sørensen fortælle dét i Ekstra Bladet? Og hvornår kommer fru Inge Dahl-Sørensen med et beslutningsforslag her i Folketingssalen, hvoraf det rent faktisk fremgår, at fru Inge Dahl-Sørensen er enig i, at reglerne er for stramme?

Og hvorfor skal vi altid høre fra fru Inge Dahl-Sørensens side, at det er så nemt som ingenting at få et dansk statsborgerskab, samtidig med at fru Inge Dahl-Sørensen, når hun taler med mennesker, der ved, hvad det handler om, så indrømmer, at det er meget vanskeligt at få et dansk statsborgerskab?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Med baggrund i det svar, jeg lige fik fra fru Inge Dahl-Sørensen, ser jeg frem til det kommende samarbejde i Indfødsretudvalget. Jeg synes nemlig, Venstres repræsentanter i det udvalg er kendetegnede ved at være meget stramme med hensyn til at give nogen form for dispensation fra sprogkravene.

Og et andet spørgsmål: Hvorfor foreslår man, at en ansøger, der er idømt ubetinget fængsel i 4 år og derved, ikke skal have mulighed for at få indfødsret? Har man noget statistisk belæg for, at der er et problem dér?

Mig bekendt var der sidste år to, der havde sådan en dom, og som havde udstået straffen, og som herefter søgte dansk statsborgerskab, hvorefter et enig udvalg – som jeg har fået det

oplyst – afslog at give dem statsborgerskab på det daværende grundlag.

Hvor mange er det, der giver dette problem, siden Venstre og De Konservative nu foreslår at stramme reglerne her?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

I det i øvrigt meget fornuftige samarbejde, der finder sted her i Folketinget, er det meget sjældent, man bruger sådan et ord som ultimativt, når man forhandler. Og af hensyn til en eventuel viderebehandling af B 64 – hvis der skal være en viderebehandling af det, vi forhandler om her – vil jeg spørge, om fru Inge Dahl-Sørensen vil fortælle os her i Folketinget, om B 64 er udtryk for et ultimativt krav fra Venstres side.

Det vil jeg meget gerne have at vide.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Selv om fru Inge Dahl-Sørensen overdænges med korte bemærkninger, vil jeg også gerne bede hende redegøre lidt nærmere for, hvorfor kravet om skriftligt dansk stilles.

Jeg får nemlig masser af breve hver uge, og der er faktisk en ganske pæn procent af dem, som er skrevet på elendigt dansk af personer, som er fuldt ud danske.

Det er også kendt, at masser af danskere – det har været målt, og det er en procent, som nærmer sig 20 – ikke forstår meddelelser fra det offentlige. Det kan så skyldes, at de er lovlig kringlet udformet, men det skyldes altså også, at mange mennesker i Danmark såvel som i andre lande i vor del af verden har meget svært ved læsning.

Men man kan jo udmærket gøre sig gældende i mange former for beskæftigelse på arbejdsmarkedet og udmærket gøre sig gældende i det pulserende liv og i sin familie uden at kunne skrive ret godt dansk.

Så hvorfor dette krav? Har det overhovedet anden mening end at genere nogle mennesker?

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg skal rigtignok love for, at Anne Baastrup og hr. Henrik Svane og hr. Poul Qvist Jørgensen i denne debat svinger sig op i de helt store højder med deres utidige angreb på Venstre, og dem kan Venstre jo selv forsvare sig imod, men jeg

vil spørge: Hvad er det egentlig, man er så forstyrret over i det foreliggende forslag?

For justitsministeren slog faktisk ned på det mildeste i forslaget, da han sagde, at han godt vil være med til en stramning af reglerne for dem, der har gæld, og det er selvfølgelig galt nok i sig selv, at de har gæld, men jeg kunne så spørge samme justitsminister eller spørge de ordførere, der kører sådan frem:

Når forslaget her går ud på, at det især er personfarlig kriminalitet såsom grov vold, grove sædelighedsforbrydelser og drab osv., der ønskes en skærpelse over for, vil det så sige, at disse partier mener, at når man har fået en straf for dét og den så er udstået og man har fået lidt karenstid, kan man søge dansk statsborgerskab?

Spørg den danske befolkning! Det er det, man skal, og den er fuldstændig lodret imod, at man på samlebånd giver dansk statsborgerskab, som et flertal her i Folketinget gør.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal minde hr. Poul Nødgaard om, at korte bemærkninger skal stiles til den seneste ordfører. Det bedes man erindre.

Fru Inge Dahl-Sørensen.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Nu ved hr. Henrik Svane jo godt svaret på det, han spørger om, nemlig om det er noget stort problem. Men til det kan jeg sige: Nej, det er det just ikke; det er ikke noget vanvittigt stort problem, men det er der, og det problem vil vi gerne have fejlet væk. Og at vi gerne vil have de få, der drejer sig om, sorteret fra, synes jeg ikke der er noget urimeligt i.

Til gengæld kan jeg jo så spørge hr. Svane, om han mener, at det er rimeligt, at de står i indfødsretsforlaget, og at de bliver stående dér.

For et par år siden havde vi i et lovforslag en person, som havde begået drab, og det er bl.a. med hensyn til den slags personer, vi gerne vil have lov til at sige fra. Er det urimeligt? Det synes Venstre ikke det er.

Og til fru Anne Baastrup kan jeg kun stille det modsatte spørgsmål: Kunne fru Anne Baastrup forestille sig, at hun selv kom med et forslag om at ændre kriterierne med hensyn til bøder inden for færdselslovgivningen? Det synes jeg da hun skulle gøre, og i så fald ville vi jo se positivt på det. Hvis man mener, at det er

rigtigt, skulle man også selv gøre et eller andet, og hvorfor gør man så ikke det?

Hr. Arne Melchior spørger, hvorfor vi nu skal belaste de nye danskere med, at de også skal mestre sproget skriftligt. Men er det ikke rimeligt, at vi stiller nogle krav?

Jeg synes, vi hele vejen rundt undlader at stille krav. Vi skal være så flinke, og derfor må vi helst ikke stille for mange krav.

Jeg synes altså, det er rimeligt, at vi stiller nogle krav, men jeg siger ikke, at de skulle kunne stave fuldstændig korrekt, for det er svært nok. Men at man skal kunne skrive nogle linjer, synes jeg er rimeligt nok, hvis man gerne vil være dansker.

Så deri består dét, at vi gerne vil stille nogle krav – ikke krav, som slet ikke kan honoreres, for vi ved godt, hvad vi taler om; men at man i det mindste skal kunne skrive bare lidt, gør ikke noget.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Fru Inge Dahl-Sørensen gik i en stor bue uden om besvarelsen af mit spørgsmål.

Jeg sagde ikke, at man ikke må have lov til at stille krav, for det må man helt klart, men det har jeg ikke spurgt om, så det er der ingen grund til at bruge så meget af sin korte taletid på at slå fast.

Jeg spurgte om, hvori kravet om skriftligt dansk begrundes, og om det er rimeligt – kan jeg så tilføje – at stille et krav, som er let at honorere for nogle mennesker, men som er umådeligt svært for andre mennesker.

For med hensyn til det at have sprogsans og sprogøre, kender jeg altså folk, der har været her i landet i 5 år, og som taler fremragende dansk, og folk, som er kommet hertil, da de var yngre, og som har været her i 30 år, men som taler dårligt dansk. Og der er jo også et medlem af den kongelige familie, som har været årtier om at lære nogenlunde dansk. Skulle vedkommende så også gennemgå en sådan prøve?

Folks mulighed og evne og chance for at lære sig at tale og skrive dansk så godt, som fru Inge Dahl-Sørensen har været så heldig at få muligheden for i vuggegave, er så forskellige, og derfor spørger jeg igen: Hvad er begrundelsen for, at de skal lære skriftligt dansk? For det kan ikke være deltagelsen i det danske samfund efter de danske regler og love, der gør dette krav nødvendigt.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Vi er sådan set i tredje runde af de korte bemærkninger i denne omgang, så det er sidste runde, inden vi går videre til næste ordfører.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Hvis man kun skal lære at skrive et par enkelte linjer dansk, synes jeg, det er urimeligt at belaste det høje Ting med at måtte tage stilling til sådan et forslag, i en tid, hvor vi har meget travlt med andre ting.

Venstre ved man hvor man har!

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Inge Dahl-Sørensen og derefter fru Gitte Seeberg som ordfører.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Man forsøger jo bevidst at køre det fuldstændig af sporet, for det, det drejer sig om, er også, at nye danskere skal kunne forsørge sig selv.

Når man gerne vil være dansker, er det altså meningen, at man skal kunne forsørge sig selv og sine, og derfor er der en idé i, at man kan lidt på det tidspunkt, hvor man søger om dansk statsborgerskab, og så drejer det sig altså også om at kunne skrive det danske sprog. Så jeg kan slet ikke få øje på noget problem.

Men der er altså nogle her i salen, der mener, at man bare skal kunne gøre sig forståelig på dansk, og så er det godt med det, og det synes vi ikke er rimeligt.

Gitte Seeberg (KF):

Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at hvis man ønsker at blive dansk statsborger, så skal man også leve op til nogle krav, for dansk statsborgerskab skal man gøre sig fortjent til.

Det er derfor også rimeligt, at vi netop stiller nogle krav til de mennesker, som ønsker at være danskere og opnå dansk indfødsret.

Det er hovedsageligt på tre områder: Det Konservative Folkeparti ønsker skærpedelser:

For det første skal ansøgerne som udgangspunkt have et godt kendskab til dansk i såvel skrift som tale.

Vi forlanger ikke, at ansøgerne skal tale perfekt dansk, men det er vigtigt, at ansøgerne kan tale så godt dansk, at de også er i stand til at klare sig selv rent arbejdsmæssigt. Sproget er

nemlig den første forudsætning for en vellykket integration af nye danskere.

Hertil kommer, at hvis man ikke kan tale dansk, vil man i arbejdsmæssig sammenhæng have meget svært ved at klare sig selv, og det skulle man gerne kunne, hvis man skal være dansk statsborger.

Og vi ønsker en mere ensartet behandling af ansøgningerne og ser gerne en egentlig sprogp prøve i forbindelse med ansøgningerne. Og det kunne være hos politiet, man aflægger prøven, men det kan også være andre steder; det er en diskussion, som vi meget gerne tager.

For det andet skal det gøres langt sværere for ansøgere, der har begået kriminalitet, at blive danske statsborgere. Har man f.eks. begået en forbrydelse, der kan straffes med 4 års fængsel, eller som er straffet med 4 års fængsel eller derover, er det vores ønske, at de mennesker ikke skal kunne opnå dansk indfødsret, og det er uanset, om vi taler om én ansøger om året eller vi taler om hundrede. Og tilsvarende skal gælde ved andre alvorlige forbrydelser, sådan som det også fremgår af beslutningsforslaget.

Samtidig ønsker vi nogle gevaldige opstramninger af udlændingeloven, når det kommer til udvisningsbestemmelserne.

Jeg ved godt, at det ikke er det, det her forslag handler om, men det gør det alligevel indirekte, for hvis flere var blevet udvist efter kriminalitet, havde vi jo ikke disse problemer, når sagerne når frem til Indfødsretsudvalget.

Men nogle ansøgere kan ikke udvises, og det er jo så på grund af de internationale konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, og det respekterer vi naturligvis fuldt ud, men det behøver ikke at betyde, at vi dermed skal gøre dem til danske statsborgere, selv om de er kriminelle.

Det tredje punkt, hvor vi ønsker opstramninger, er i spørgsmålet om gæld til det offentlige.

Som det også fremgår af forslaget her, må udgangspunktet være det, at gælden er betalt, før man kan blive dansk statsborger.

Der kan være situationer, hvor det måske kan forekomme urimeligt, og derfor har vi også lagt op til, at gælden som hovedregel skal være tilbagebetalt, men at denne regel under visse omstændigheder kan fraviges.

Men alt i alt støtter Det Konservative Folkeparti forslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu er fru Gitte Seeberg medforslagsstiller til forslaget, og derfor vil jeg godt spørge: Hvad er det, der har ændret sig i det seneste år, siden fru Gitte Seeberg i modsætning til for et års tid siden nu mener, at man ikke alene skal kunne tale dansk, men også skal kunne skrive dansk? Hvad er det for en ændring, der er sket i det sidste år, siden fru Gitte Seeberg har ændret sin holdning?

Og da der nu bliver lagt meget vægt på netop dansk, er det andet spørgsmål, jeg vil stille til fru Gitte Seeberg: Mener fru Gitte Seeberg ikke, at det er fuldt tilstrækkeligt, hvis man kan tale grønlandsk eller færøsk? Det vil jeg godt have et svar på, for det fremgår ikke af dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg kan nævne, at jeg i sidste uge havde en henvendelse fra landsstyreformanden for Grønland, der fortalte, at han havde haft en telefonstorm hjemme i Grønland, og at det var hans tanter, der havde ringet og spurgt, om de nu ville blive frataget deres danske statsborgerskab, fordi de kun taler grønlandsk.

Men det er jo kun en krølle på sagen, og det er måske lidt ærgerligt at bruge tid på dét, så jeg vil koncentrere mig om to spørgsmål til fru Gitte Seeberg:

Er det ikke rigtigt husket, at vi i Indfødsretsudvalget lige præcis har drøftet og bearbejdet sprogkriterierne og sprogrøverne ganske kvalificeret og ordentligt – inklusive samråd med justitsministeren – og at vi har indgået en aftale om at henstille til justitsministeren at overveje at indføre nogle kurser? Er det ikke rigtigt husket, at disse kurser faktisk har været afholdt? Og er det ikke rigtigt husket, at vi også har fået at vide, at man under de samtaler, der føres med henblik på at finde ud af, hvordan sprogniveauet er, typisk taler om samfundsrelaterede forhold for at have et fornuftigt emne at tale med hinanden om?

Så forslagsstillerne er altså imødekommet på det ene punkt.

Det andet spørgsmål er bare – den røde lampe lyser allerede – om fru Gitte Seeberg har det godt fagligt set og i øvrigt også politisk set i den båd, som fru Gitte Seeberg befinder sig i for øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det var en lille sætning i fru Gitte Seebergs tale, der faldt mig for brystet:

Jeg mener, at fru Gitte Seeberg sagde, at for at få dansk indfødsret skal man i arbejdssammenhænge kunne dansk, og derfor vil jeg spørge, hvorfor De Konservative nu stiller kravet om, at man skal kunne skriftligt dansk i et vist omfang. For når vi betænker, at vi på et tidspunkt i dette århundrede har været med til at importere arbejdskraft fra andre europæiske lande og der mig bekendt dengang ikke blev stillet ét eneste krav om, at man skulle kunne noget som helst dansk for at kunne begå sig på en af de arbejdspladser, som danske arbejdere på det tidspunkt overhovedet ikke havde lyst til at bevæge sig på, hvorfor er det så nu nødvendigt, at man skal kunne skriftligt dansk?

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg vil starte med et svar til hr. Henrik Svane:

Jeg er da enig i, at man ikke har stillet det krav tidligere, men det er formentlig også derfor, debatten om udlændinge i dag er blevet, man kan måske kalde det »meget ophedet«. For hvis vi havde stillet nogle flere krav til udlændingene, dengang der begyndte at komme rigtig mange, tror jeg, situationen havde været helt anderledes i dag, end den rent faktisk er.

Så blev der spurgt, hvorfor man skal kunne skrive dansk.

Jeg gør mig ingen forestillinger om, at ansøjerne skal skrive et perfekt og fejlfrit dansk, for det er rigtigt, som hr. Arne Melchior tidligere sagde her fra talerstolen, at det er der såmænd også mange danskere som ikke kan. Men udviklingen i situationen på arbejdsmarkedet i dag gør jo, at det er nødvendigt at have visse kvalifikationer, og derfor mener vi, at det også er nødvendigt, at ansøgerne kan skrive noget dansk.

Til hr. Poul Qvist Jørgensen:

Det er da rigtigt, at vi i udvalget har diskuteret sprogkravene, og hvad der kan gøres dér, men det forhindrer jo ikke i sig selv Venstre og De Konservative i at have nogle konkrete ønsker om, at der skal aflægges en prøve, og at der i det hele taget skal være en mere ensartet behandling af ansøgningerne.

Og da hr. Qvist Jørgensen også stiller et personligt spørgsmål, nemlig om jeg har det godt med mig selv i den båd, jeg befinder mig i, vil

jeg sige, at jeg har det ganske udmærket, så det spørgsmål takker jeg for.

Så spørger hr. Søren Søndergaard, om det ikke er tilstrækkeligt at kunne tale færøsk eller grønlandsk.

Dertil vil jeg sige, at hvis man bor her i Syd-danmark, er det i hvert fald en fordel, at man kan tale dansk, men det ene udelukker jo ikke det andet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

For det første vil jeg godt spørge, om dét betyder, at loven ikke skal gælde for Grønland og Færøerne, for det må jo være implikationen, og det må vi da have et klart svar på.

Og for det andet:

Jeg spurgte jo ikke, *hvorfor* Det Konservative Folkeparti mente, at man skulle kunne skrive dansk; jeg spurgte, *hvorfor* Det Konservative Folkeparti har ændret *holdning* i spørgsmålet.

Hvorfor har Det Konservative Folkeparti i det spørgsmål en anden holdning i dag, end Det Konservative Folkeparti havde, da De Konservative og Venstre i folketingsåret 1994-95 fremsatte beslutningsforslag nr. B 45, hvori de ønskede, at man skulle kunne *tale* dansk; men hvor der ikke står et ord om skriftligt dansk?

Hvad er forklaringen på den holdningsændring? Det er et utrolig simpelt spørgsmål, og man skulle tro, at det også ville være utrolig simpelt at give svaret.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at jeg opfatter det ikke sådan, at Det Konservative Folkeparti har ændret politik på det her område, fordi vi har været med til at udarbejde det her beslutningsforslag, som er mere fyldestgørende end det, som blev fremsat forrige år – hvis jeg husker rigtigt.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Søren Søndergaard for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til fru Gitte Seebergs orientering vil jeg oplæse, hvem der er forslagsstiller for det nuværende forslag. Det er hr. John Vinther, hr. Niels Ahlmann-Ohlens, fru Gitte Seeberg, fru Inge Dahl-Sørensen, fru Tove Fergo og fru Jonna Grønver.

Og bag beslutningsforslag nr. B 45 fremsat den 25. januar 1995 stod hr. John Vinther, hr. Helge Adam Møller, fru Gitte Seeberg, fru Inge Dahl-Sørensen, fru Tove Fergo og fru Jonna Grønver.

Den eneste forskel, der er mellem de to forslag, er altså, at hr. Helge Adam Møller ikke længere er med, og at det i stedet er hr. Niels Ahlmann-Ohlens.

Skal det forstås på den måde, at det er hr. Niels Ahlmann-Ohlens, som har insisteret på denne udvidelse af partiets politik?

Derudover kunne jeg godt tænke mig at spørge fru Gitte Seeberg til sidst: Hvilke andre ting, som Det Konservative Folkeparti og fru Gitte Seeberg mener der skal være i indfødsretslovgivningen, er udeladt af dette forslag? For det er altså kun en delmængde af partiets politik på det her område, så kan vi ikke få oplyst, hvilke andre forslag Det Konservative Folkeparti har i posen, og som man vil fremsætte næste år?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Gitte Seeberg, og derefter går vi videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg synes ikke, jeg behøver at gentage det, jeg allerede har sagt én gang før, men jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard, at Det Konservative Folkeparti ikke har planer om at fremlægge andre ting vedrørende indfødsret. Men jeg kan også sige, at vi da håber meget på, at det her forslag ender i egentlige forhandlinger med ministeren, for vi vil noget på det her område, og vi er da også villige til at se på det med bøderne.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Da hr. Steen Gade ikke kan være her, skal jeg kort på SF's vegne meddele, at vi afviser beslutningsforslaget.

Sagen er den, at beslutningsforslaget grundlæggende går ud på, at man skal gøre sig fortjent til at blive dansk statsborger, at det skal være et blåt stempel at blive dansk statsborger, og at forslagsstillerne helt har set bort fra, at i virkeligheden burde vi fra den danske stats side stille *krav* om, at folk blev danske statsborgere for reelt at kunne blive integreret.

Og dér har jeg forsøgt at undersøge forskellen mellem det yderste højre og så Venstre og De Konservative, som hele tiden forsøger at komme over og blande sig med det yderste højre.

For jeg havde rent faktisk forstået, at Venstre og De Konservative ikke har afvist, at mennesker, der har ophold her i landet, skal have ret til at blive integreret, og at det rent faktisk er en positiv politik at få integreret dem; men når man læser det her beslutningsforslag, er det ganske tydeligt, at det ikke er Venstres og De Konservatives ønske at integrere mennesker: Folk skal være integreret først, og så, når de virkelig har opført sig rigtig godt, kan det godt være, at man måske som en nådegave vil give dem et dansk statsborgerskab!

Så skal jeg fortælle lidt om, hvordan virkeligheden også er, for jeg tror ikke, mange af de henvendelser, jeg får på det her område, er henvendelser, som folk kunne drømme om at rette til hverken Venstre eller Det Konservative Folkeparti.

I dag har jeg fået en henvendelse fra en kvinde, som utrolig gerne vil have dansk statsborgerskab. Hun taler perfekt dansk, hun har ikke nogen problemer, hun har en videregående uddannelse, og hun har fået et arbejde; men forudsætningen for, at hun rent faktisk kan varetage jobbet, er, at hun har dansk statsborgerskab. Der er 2 års ventetid på at få dansk statsborgerskab, selv om man i øvrigt opfylder alle betingelserne; det er i sig selv et problem, og det gør, at hun nu i 2 år henvises til bistandshjælp, fordi vi har de relativt skrappe regler.

Har Venstre og De Konservative slet ikke overvejet, at det rent faktisk kunne være en fordel for nogle mennesker og for det danske samfund, at de pågældende fik dansk statsborgerskab? Kunne det ikke være en fordel for finanssektoren, at den fik nogle mennesker, der kendte til den arabiske kultur og dermed kunne være et gode for en bank og en god repræsentant for bankens virksomhed? Har Venstre og De Konservative virkelig den opfattelse, at der ikke kan være nogen som helst grund til, at visse mennesker skal have dansk statsborgerskab, og at det kan være en fordel for det danske samfund? Jeg ser frem til, at Venstre og De Konservative på et eller andet tidspunkt begynder at overveje, om man ikke skulle betragte udlændinge som ressourcer og ikke kun som

mennesker, man bare hele tiden skal forfølge verbalt eller på anden vis.

Henrik Svane (RV):

Jeg skal ikke forlænge debatten, men jeg vil gerne tilslutte mig det, ministeren udtalte, og det, som de kritiske ordførere over for beslutningsforslaget har udtalt i debatten indtil nu.

Jeg vil dog komme med et lille hjertesuk eller i hvert fald ymte lidt fra denne talerstol. Jeg troede nemlig, det hørte til liberale og borgerlige dyder at gå ind for barmhjertighed og tilgivelse, men den tro har fået et skud for boven, fordi de to partier fastholder det, vi har hørt dem sige mange gange før: Hvis du har fået en ubetinget dom af en vis varighed for et eller andet forhold, er der ingen tilgivelse! Men den tilgivelse vil vi gerne fortsat kæmpe for i Det Radikale Venstre, så vi afviser forslaget.

Tom Behnke (FP):

Indledningsvis skal jeg sige, at i Fremskridtspartiet er vi glade for at se forslaget fra Venstre og De Konservative. Vi synes, det er rart at se, at mange af de synspunkter, vi i Fremskridtspartiet har argumenteret for gennem mange år, nu begynder at vinde indpas i flere og flere partier. Det er vi bestemt ikke utilfredse med, og det betyder naturligvis også, at Fremskridtspartiet støtter det forslag, som her er fremsat af Venstre og De Konservative.

Vi synes, det er rimeligt nok, at man kigger på sprogkravene og udvider dem, så man kan være sikker på, at de, der får dansk statsborgerskab, behersker det danske sprog i såvel skrift som tale; men det er selvfølgelig lige så klart, at der må være en række undtagelsesbestemmelser. I Indfødsretsudvalget giver vi til tider dispensation til personer, som f.eks. er stumme, for så er der jo ikke nogen grund til at forlange, at de pågældende kan tale dansk. I forvejen kan de ikke tale, og på samme måde vil der selvfølgelig også være situationer, hvor der kan gives dispensation. Men det, at der strammes op på sprogkravet, så det ikke kun er et spørgsmål om, at man kan tale dansk, men at man også skal beherske sproget så godt, at man både kan læse og skrive det, synes vi er udmærket.

Så er der afsnittet om kriminalitet, og her synes jeg nok, at Venstre og De Konservative har været for milde med hensyn til opstramning. I forslaget tales der om, at hvis en'ansøger er idømt ubetinget fængsel i 4 år eller mere, skal vedkommende ikke kunne få dansk stats-

borgerskab. Efter Fremskridtspartiets opfattelse er det sådan, at hvis man har fået 4 års fængsel eller mere, burde man overhovedet ikke have lov til at være i Danmark og dermed heller ikke kunne få dansk statsborgerskab. Vi har faktisk den opfattelse, at hvis man har begået så grov kriminalitet, at man har fået en ubetinget dom på mere end 30 dages fængsel, har man selv bedt om at få lov til at forlade Danmark, og så hjælper vi gerne de pågældende med at forlade Danmark, og derfor vil de aldrig nogen sinde få mulighed for at opnå dansk statsborgerskab. Men der er ingen tvivl om, at forslaget fra Venstre og De Konservative er en opstramning i forhold til gældende praksis i dag. Det er et skridt i den rigtige retning, og det støtter vi i Fremskridtspartiet.

Så er der kapitlet om gæld til det offentlige, og her er det ret slående at se, at det samme flertal, som afviser dette forslag, rent faktisk har indført regler om, at her i Danmark kan man ikke få lov til at være taxachauffør, hvis man har gæld til det offentlige. Der er også en række andre servicefunktioner, man ikke kan få lov til at udføre, hvis man har gæld til det offentlige, men man kan godt få lov til at blive dansk statsborger, det er ikke noget problem. Vi synes egentlig, det er utroligt, at der er den forskelsbehandling af den indfødte danske befolkning og de udlændinge, der kommer til Danmark. Det må selvfølgelig være et krav, at hvis man ønsker at få dansk statsborgerskab, må der være rent bord den dag, man får det, og derfor synes vi i Fremskridtspartiet, det er uheldigt, at man gang på gang tillader nogle mennesker at komme med i lovforslagene om indfødsrets meddelelse, når man ved, at de ikke bare har gæld, men væsentlig gæld til det offentlige. Den skal efter vores opfattelse afvikles, inden de pågældende overhovedet kan komme i betragtning.

Så er der en ting, som ikke er taget med i forslaget, men som vi i Fremskridtspartiet lægger megen vægt på og gerne havde set som en del af forslaget. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi ikke stemmer for det, men vi havde gerne set et fjerde punkt, hvor det hed, at man skulle være selvforsørgende – altså at man rent faktisk i den tid, man har været i Danmark, har bevist, at man er i stand til at forsørge sig selv. Vi synes, det ville være et væsentligt krav, og det burde også være et rimeligt krav. Det mangler i Venstre og De Konservatives forslag, men det skal ikke afholde os fra at stemme for forslaget.

Der er nogle, som er meget skeptiske over for forslaget og synes, det er forfærdelig synd for disse kriminelle udlændinge, at de ikke kan få dansk statsborgerskab. Til dem er der kun at spørge: Hvad er alternativet til, at de ikke får dansk statsborgerskab, bliver de kastet for hundene? Næh, de pågældende udlændinge får jo lov til at blive her i Danmark. Det eneste de ikke får, er dansk statsborgerskab, men de får lov til at blive her, så den eneste forskel er, at de ikke får det stykke papir, hvorpå der står, at de er blevet danske statsborgere.

Det er utrolig meget værd at blive statsborger i et andet land, og man må i høj grad gøre sig fortjent til at blive det. Der er jo også det ved det, at når man først har fået dansk statsborgerskab, er det i hvert fald efter Fremskridtspartiets opfattelse uigenkaldeligt, dvs. at når man først er blevet dansk statsborger, skal statsborgerskabet ikke kunne tages fra én igen. Derfor er det vigtigt, at vi ser disse mennesker meget nøje an, inden vi giver dem dansk statsborgerskab, og det betyder også, at vi i Fremskridtspartiet har den opfattelse, at grænsen for, hvornår man kan søge om at opnå dansk statsborgerskab, og som i dag er ca. 7 år, skal ændres til generelt at være 12 år, så der er god tid til at se de pågældende mennesker an.

Men selv om vi synes i Fremskridtspartiet, at forslaget godt kunne være strammet en del mere op, støtter vi altså forslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Hr. Behnke gjorde lidt ud af spørgsmålet om gæld, og det er jeg egentlig glad for, for det giver jo anledning til at spørge hr. Behnke, om han ikke erindrer, at vi netop vedrørende det punkt har haft lange og – synes jeg – konstruktive og ordentlige drøftelser om, hvordan vi skal forholde os til det problem og ikke bare hoppe på den vogn med at sige: Jamen det med gæld osv., det vil vi bare ikke, osv. osv.

Der er jo tale om, at der i hvert fald hos flertallet i Indfødsretsudvalget er forståelse for, at folk f.eks. kan have en gæld, de har pådraget sig, mens de var på SU, altså uddannelsesstøtte. Vi ved jo fra vore egne unger, måske endda fra os selv, at en sådan gæld hurtigt kan løbe op, og så må der indgås en fornuftig og ordentlig aftale om, hvordan den kan afvikles. Vi ser selvfølgelig alle sammen helst, at gælden er afviklet, men hvis der er indgået en aftale, som overholdes, og hvis den er indgået på nogle vil-

kår, som batter noget, og hvis den pågældende gør, hvad vedkommende kan, er det egentlig fint nok. Har hr. Tom Behnke glemt det, og har ordførerne for forslagsstillerne glemt det?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Der er ingen tvivl om, at jeg kan huske, at vi i Indfødsretsudvalget har diskuteret mange af disse aspekter, og vi har også haft mange konstruktive debatter om dem. Jeg synes også det er et utrolig spændende udvalg at sidde i, for lige så snart vi kommer ind bag de lukkede døre, foregår der faktisk en utrolig konstruktiv drøftelse af tingene, hvor alle be-væger sig. Jeg har også på Fremskridtspartiets vegne bevæget mig på nogle punkter, vurderet tingene og sagt, at her ville det være rimeligt at gøre det ene eller det andet.

Men det ændrer ikke ved det faktum, at vi fortsat er i den situation, at man rent faktisk kan få dansk statsborgerskab, selv om man har en væsentlig gæld til det offentlige, samtidig med at vi har regler, der gør, at indfødte danskere ikke kan få ansættelse i en række servicevirksomheder, hvis de har gæld til det offentlige. Det er den forskelsbehandling, vi synes er ganske urimelig, for man skal hele tiden huske – og det synes jeg hr. Poul Qvist Jørgensen glemmer – at selv om man ikke får dansk statsborgerskab, betyder det jo ikke, at man skal forlade Danmark. Man får lov til at blive her, men man får bare ikke det guldrandede stykke papir, hvorpå der står, at man er blevet dansk statsborger. Det er forskellen.

Søren Søndergaard (EL):

Dette forslag er et såkaldt selvsvingsforslag. I 1995 fremsatte nøjagtig de samme personer, bortset fra en enkelt, med støtte fra de samme partier et forslag, hvor hovedessensen var, at man skulle kunne tale og forstå dansk for at få dansk indfødsret. Nu er der gået 2 år, og så har man tilføjet, at det ikke er nok; nu skal man også være i stand til at udtrykke sig skriftligt på dansk.

Man kan selvfølgelig stille sig selv det spørgsmål: Hvad er det, der er sket i de sidste 2 år? Hvad er grunden til, at man har lavet denne ændring? Er der kommet nogle nye videnskabelige undersøgelser, som påviser et behov for at kunne dansk, eller hvad ved jeg? Nej, det er der selvfølgelig ikke. Det, der har ændret sig, er den politiske udvikling. Det fremmedhad, man

selv har været med til at puste op, er blevet noget stærkere; man har fået en politisk konkurrent på den yderste højrefløj, og den konkurrent vil man dyste med, og så går man i selvsving og forstærker kravene. Det er det, det handler om.

Derfor ser vi selvfølgelig også, at der er folk i de to partier, som synes, at nu er det snart for meget. Der er folk, der melder sig ud af Venstre, fordi de ikke længere kan acceptere den holdning over for flygtninge og indvandrere, men det gælder ikke for dem, der har fremsat dette forslag. De er med på selvsvinget, og de vil såmænd også være med på selvsvinget næste år. Her vil vi se et nyt forslag, og så vil det ikke være nok at kunne tale dansk og skrive dansk; så skal man formentlig også kunne tænke dansk. Hvis ikke man kan tænke dansk, støt det kristne livssyn, eller hvad ved jeg, kan man i hvert fald ikke få dansk statsborgerskab.

Jeg synes, den udvikling taler for sig selv. Man kan selvfølgelig diskutere den, men egentlig synes jeg ikke, det er så interessant. Jeg synes, det interessante er, at det afspejler, at der åbenbart ikke er nogen grænser for, hvor langt de pågældende partier vil gå for at hamle op med nogle stemninger på den yderste højrefløj i Danmark.

I den forbindelse er det jo heller ikke tilfældigt, at man glemmer Grønland og Færøerne. Det er ikke tilfældigt, at forslagsstillerne enten ikke ved eller ikke interesserer sig for eller ikke tænker over, at der faktisk er en del mennesker med dansk statsborgerskab, som taler grønlandsk og færøsk. Man kan faktisk godt forestille sig, at der er folk, der bosætter sig på Færøerne eller i Grønland og lærer at tale ganske glimrende færøsk eller grønlandsk og måske oven i købet lærer at skrive det, men ikke ønsker eller ikke har brug for at lære dansk og alligevel klarer sig ganske glimrende. Det glemmer man fra de to partiers side, det interesserer man sig ikke for. Grønland og Færøerne er måske noget, man interesserer sig for, når det gælder om at sælge ud af Grønlands interesser til USA i form af baseaftaler, og det er måske også noget, der interesserer de to partier, når vi snakker råstoffer. Men det er ikke noget, der interesserer de to partier, når det handler om respekt for det grønlandske sprog og respekt for den grønlandske kultur, og det samme er tilfældet, når det angår Færøerne.

Sagen er, at det er alt for svært at få dansk statsborgerskab. Folk bliver afvist på grund af

bagateller og små trafikforseelser, besiddelse af ét gram hash medfører forlængelse af fristen for at få dansk statsborgerskab, hvis man har solgt øl om søndagen og fået en bøde, som er tilstrækkelig stor, går der lang tid, før man kan få dansk statsborgerskab, osv. osv. Derfor vil Enhedslisten selvfølgelig gerne være med til at gøre noget ved indfødsretslovgivningen. Vi vil gerne være med til at indgå et forlig om nye regler, men i så fald skal der være tale om regler, der er betydelig lempeligere end både dem, der er beskrevet i det fremsatte forslag, og dem, der eksisterer i dag.

Arne Melchior (CD):

CD's grundlæggende og faktuelle holdninger og synspunkter med hensyn til flygtninge og udlændinge er dette Folketing og mange andre velkendte, og vi står, hvor vi plejer at stå i den sammenhæng, som det også fremgår af en artikel, jeg har fået optaget i Berlingske Tiden, og som beskæftiger sig med den nye indenrigsministers oplæg til ny lovgivning om udlændinge og indvandrere.

Det hindrer ikke, at jeg ikke føler mig overbevist om, at intentionerne bag dette beslutningsforslag kun er negative. Jeg skal gøre opmærksom på, at man i hvert fald har gjort sig umage med ikke at være alt for bastant i sin sprogbrug og i de regler, man vil have opstillet.

I krav nr. 1, sprogkravet, står der, at som udgangspunkt skal man beherske dansk. Og der står, at man skal have et basalt kendskab til danske samfundsforhold. Der er altså en fortolkningsmulighed indbygget. Det er der delvis, dog mindre, også i krav nr. 2, den om straffri vandel, hvor der er tale om differentiering af åremålsgrænser. Der er altså også noget at snakke om. Og i krav nr. 3 om gælden står der »... som hovedregel skal have tilbagebetalt«.

Der er altså tilsyneladende indbygget en vis vilje til, at dette på ingen måde er ultimativt, og derfor er jeg en smule ked af, at regeringen og nogle af de partier, med hvem CD har fælles holdning til udlændinge og indvandrere, har været så bastante i deres afvisning, som tilfældet er.

Lad mig så forholde mig til de tre krav. Hvad sprogkravet angår, har jeg allerede i et par korte bemærkninger tidligere i debatten haft lejlighed til at kritisere, at man nu også forlanger skrift. Jeg er villig til at fremvise et brev, jeg modtog i går fra en ordblind dansker, et herligt menneske, som skriver et brev, som ville få ham

til at dumpe til eksamen i dansk i samtlige klasser, men det hindrer ikke, at han er et prægtigt menneske, og at han i øvrigt taler udmærket dansk.

Der er altså lidt for voldsomme krav her. Man kunne spørge og måske benytte lejligheden til at se på, om det er helt klogt, at det netop er en politibetjent, der skal foretage vurderingen af danskundskaberne, om ikke det var bedre, at det var en dansklærer; men det er sådan nogle praktiske ting. Jeg vil advare imod – netop fordi det er så forskelligt, hvordan folk har det med sprognemme – at man er så skarp, som man er her.

Jeg har noget mere sympati for nogle af punkterne under 2, nemlig om den straffri vandel. Dog er punktet for bastant udformet. Et affektdrab f.eks. bør ikke finde sted. Det er klart. Men som tyskerne siger: Einmal ist keinmal. Skal det for tid og evighed hindre vedkommende person i at kunne få dansk statsborgerskab? Derfor ville jeg gerne have indbygget noget om, at det er i gentagne tilfælde af grove overtrædelser.

Det må også indregnes, hvor meget tilknytning den pågældende person i mellemtiden har opnået til det danske samfund igennem familie, arbejde, ydelser osv.

Også dette spørgsmål, om pågældende har statsborgerskab i et andet land, som gør det mindre væsentligt for vedkommende at opnå dansk statsborgerskab, kan man tage hensyn til. Men jeg kan ikke undgå at være enig i, at det ikke er en menneskeret at få dansk statsborgerskab, og det er altså ingen forulempelse af menneskerettighederne, hvis vi har visse regler, som under visse skarpe forhold hindrer, at vedkommende får dansk statsborgerskab.

Med hensyn til det tredje har hr. Qvist Jørgensen på udmærket måde været inde på, at hvis der er en afbetalingsordning, som oven i købet respekteres, bør det selvfølgelig ikke være en hindring for opnåelse af dansk statsborgerskab. Det kommer også i nogen grad an på, på hvilken måde den gæld er opstået.

Så vil jeg slutte, som jeg begyndte, med at sige: Jeg ser en vis forhandlingsvilje hos forslagsstillerne, og derfor opfordrer jeg indtrængende til, at en sådan forhandlingsvilje også skal være til stede hos regeringen og hos de helt afvisende partier. Jeg håber, at dette forslag vil kunne forhandles, samtidig med at de i januar forventede forslag om udlændinge og flygtninge kommer på bordet, således at vi kan opnå en

konsensus, hvis det overhovedet er muligt, i disse for samfundet så væsentlige spørgsmål. Mit parti vil strække sig vidt for at opnå en forståelse hos en meget bred kreds – selvfølgelig ikke alle omfattende kreds – i dette Folketing.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg tror, hr. Arne Melchior har meget ret i sine vurderinger og sine analyser.

En enkelt supplerende oplysning til hr. Melchior er jo, at lige præcis den dér passus med gentagne gange også har været meget drøftet i udvalget, og jeg synes ærlig talt, at i hvert fald som udgangspunkt er der virkelig taget meget hånd om de dér gentagelsestilfælde. Og jeg mener faktisk, at jeg i min ordførertale fik antydet, at dér var vi ude i nogle situationer, hvor vi aldrig så vedkommende igen, for nu var det altså for meget.

Men så vil jeg sige, at jeg har fuld forståelse for hr. Melchiors undersøgelse af: Hvad er det for nogle blødgørende glidemidler, der er puttet ind i det foreliggende lovforslag? Jeg har sådan set også noteret det, men jeg må bare konstatere og spørge hr. Melchior: Er hr. Melchior ikke enig i, at her har vi faktisk et eksempel på, at vi kan konstatere, at jo mere man fodrer denne indre hund, jo vanskeligere bliver det at gøre den mæt; den bliver altså bare større – at man godt kunne tolke forslaget sådan?

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Jeg vil godt kvittere for hr. Melchiors tale. Jeg synes, det var positivt at høre, at hr. Melchior syntes, der var elementer, som godt kunne diskuteres. For det synes jeg nemlig også selv der er.

Jeg håber da, hvis vi kunne komme i en dialog, at vi så også når dertil, at udvalget sidder der for at tage de sager, der kommer, og at der fortsat vil være sager om sprog og om kriminalitet, som man stadig vil gå igennem.

Der kan være årsager til, at en enkelt person måske alligevel godt kan få dansk statsborgerskab, til trods for at man på et eller andet tidspunkt har begået et eller andet; men det kommer jo an på den enkelte sag.

Jeg ville bare lige kvittere for, at jeg synes, det var positivt, at CD går ind i det på denne måde.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kender hr. Melchior så godt, at jeg ved, at hr. Melchior altid forsøger at skabe bindeled og brede aftaler, der kan holde i mange år her i Folketinget. Det er både hr. Melchiors egen rolle og også hans partis, og det har jeg meget stor sympati for, specielt når det drejer sig om et tema som det, som vi behandler her i dag.

Jeg mener, at det har afgørende betydning, da vi har en grundlovsgivet regel om, at det alene er Folketinget, der kan give folk dansk statsborgerskab, at de regler, vi administrerer efter, har et bredt, parlamentarisk grundlag. Det er også det, regeringen og regeringspartierne har tilstræbt. Der blev indgået en aftale, der strammede ganske kraftigt op på det regelgrundlag, som bruges både i Justitsministeriets Indfødsretskontor og i Folketingets Indfødsretsudvalg.

Men så oplevede vi det i foråret, da vi forhandlede med V og K om, hvorvidt vi kunne forlænge den aftale, vi havde, at når det drejede sig om sprogkundskaberne, forhandlede vi længe. Vi nåede til en forståelse om, at det, der var vigtigt, var at harmonisere, at sikre, at de, der gik op til sprogsamtalen, var udsat for et nogenlunde ensartet krav til deres sprogfærdigheder. Da lavede vi en forståelse om, at nu skulle vi i Justitsministeriet lave en kursusrække for betjentene ude i de enkelte politikredse, der stod for det. Der er taget initiativ til det, og de første kurser, den første række af initiativer over for betjentene finder sted her i foråret.

Så gik vi videre til det næste tema, der var rejst. Det var om gæld. Der fandt vi også en forståelse; sådan oplevede jeg det. Næste punkt var straf, hvor vi jo har givet nogle fantastisk lange karenstider, som er beskrevet under debatten her. Der oplevede vi så, at i hvert tilfælde partiet Venstre sagde, at det her var ultimativt, at der var sager, hvor man aldrig nogen sinde ville kunne få dansk statsborgerskab. Og det var altså straffesager med en straf på over fire år.

Dér brød forhandlingerne sammen. Vi kunne ikke komme videre. Og nu oplever vi så efter sommerferien, at der kommer et forslag, hvor man strammer endnu mere op. Nu skal man også kunne skrive. Nu er det ikke kun straffe på fire år og derover. Nu er det alle straffe på en lang række områder, uanset hvad strafudmålingen har været.

Jeg kan kun se det her som et forsøg på at ride med på en bølge og ikke ville strække hånden frem til et forlig fra V og K's side, men hvis hr. Melchior kan formidle det, vil jeg gerne være med.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg siger tak for justitsministerens forståelse af CD's intentioner.

Den dér med betjentene er lidt vanskelig, for det er jo egentlig politiets opgave at sikre ro og orden og opklare forbrydelser og den slags. Og det er altså lidt uden for politiarbejdet, at de skal gå på kurser for at lære det her og så også bagefter foretage det; det tager jo ganske meget saft og kraft fra politifolk.

Så er jeg da også enig i og undrer mig over, at man strammer op, og jeg er enig med hr. Quist Jørgensen i, at den indre hund dér skal man ikke fodre. Det hjælper ikke alligevel, for de dér yderligtgående bliver jo aldrig tilfredse, de strammer bare kravene næste gang igen. Men jeg tror ikke, det har været V og K's intention i denne sammenhæng.

Må jeg også sige tak til hr. Quist Jørgensen, fordi han forstod dette med gentagelsestilfælde, og så sige til ham, at jeg er helt opmærksom på, at vi har lagt på, således at karenstiden først indtræder, efter at straffen er udstået. Det er altså plus og plus og plus. Men altså, hvis nogen har begået noget meget groft og er blevet 60, 65, 70 år, så kan vedkommende altså godt leve resten af sit liv uden at blive dansk statsborger. Det er det, jeg mener med, at det altså ikke er en absolut nødvendighed.

Jeg vil gerne spørge – undskyld, hr. formand, jeg har nemlig den situation, at CD ikke er repræsenteret i det pågældende udvalg, og derfor vil jeg bede hr. Quist Jørgensen, om han måske i udvalget vil stille spørgsmål om, hvordan det er med andre lande. Hvordan er reglerne i andre europæiske lande på dette område med hensyn til at få indfødsret? Det synes jeg ikke at vi absolut behøver at rette os efter, men det vil være en meget god viden at opnå.

Til fru Inge Dahl-Sørensen skal jeg endelig sige, at hun jo er ultimativ på ét punkt, og det er, når der står, at personer, der er idømt ubetinget fængsel i fire år eller derover, ikke skal have mulighed for at opnå dansk indfødsret. Men jeg forstår også på fru Inge Dahl-Sørensen, at selv denne skrappe sætning er forhandlingsbar, og det hilser jeg med tilfredshed.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår fuldt ud hr. Arne Melchiors og CD's ønske om at lægge sig fast på en politisk profil i forhold til det kommende folketingsvalg som en formidlende kraft hen over midten i dansk politik.

Det gjorde hr. Arne Melchior jo ganske glimrende i forbindelse med finansloven – ikke til vores tilfredshed, men jeg anerkender godt politisk håndværk, når jeg ser det, og det skal hr. Arne Melchior selvfølgelig have den ros for, han fortjener i forhold til håndværket selv.

Men når det så er sagt, vil jeg sige, at så tror jeg, hr. Arne Melchior har valgt et forkert tema at ville formidle det brede samarbejde på. Især for os, der kender hr. Arne Melchiors holdninger, er det en lille smule uforståeligt, eller jeg vil sige det på den måde: Jeg tror, hr. Arne Melchior meget hurtigt vil opdage, at det er et forkert tema.

For at give hr. Arne Melchior muligheden for det vil jeg stille Enhedslistens plads i Indfødsretsudvalget til rådighed for CD og hr. Arne Melchior, lad os sige i de kommende to måneder. Og når de to måneder er gået, så mødes vi her og tager diskussionen igen, og så er jeg sikker på, at også hr. Melchior vil erkende, at det nok ikke er muligt med et bredt forlig om det her spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Ja, det var en flot gestus.

Jeg vil fortsætte gestusrækken og sige, at der skal ikke være nogen tvivl om, at vi til fulde vil give tilsagn om, at ethvert behov for at stifte bekendtskab med det materiale – og jeg ser lige bort fra det fortroligstemplede, og det tror jeg, der vil være en forståelse for – vil vi naturligvis sørge for at bistå med. Selvfølgelig vil vi da det, det vil vi gerne gøre. Jeg håber egentlig også, at det er sket i et rimeligt omfang allerede. Men skulle der mangle noget, så skal vi i hvert fald nok finde ud af det.

Så spørger hr. Arne Melchior: Hvordan er det egentlig med de andre lande? Og det er et meget relevant spørgsmål. Jeg tror, at selv vi, der sidder i Indfødsretsudvalget, har været udsat for en rystelse, da vi så Østersøkommisærens opgørelse over, hvordan det egentlig forholder sig i de lande, der nu er med i det arbejde, og det er jo stort set Nordeuropa, kan man sige.

Jeg kan forsikre hr. Arne Melchior om, at det i hvert fald har rystet Socialdemokratiet, hvordan vi ligger i forhold til andre lande. Det er ikke sådan, at vi er sådan nogle gavmilde mennesker herhjemme; vi er i virkeligheden forfærdelig hårde på nogle punkter.

Det er i øvrigt en ujævn kurs, må jeg så sige.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg siger sandelig tak til begge de to sidste tale-re og en speciel tak til hr. Søren Søndergaard for hans goodwill og hjælpsomhed, og jeg tager med tak imod tilbudet, selv om jeg ved, at det betyder ekstra arbejde, men sådan skal det jo også netop være.

Jeg vil nu sige, at det ikke var den kommende valgkamp, jeg har haft i tankerne. Det var ikke noget håndværk; jeg håber, at sædet for undfangelsen af min tale ligger lidt højere oppe i min krop. Jeg tænkte ikke på valgkamp i den sammenhæng, og jeg har da ikke haft let ved at sige de ting, jeg har sagt i dag, men der ligger altså moden overvejelse bag og en sådan enorm trang til, at vi skal finde hinanden i disse spørgsmål, så vi undgår en forgiftning af atmosfæren.

Så vil jeg også til sidst sige til hr. Poul Qvist Jørgensen, at jeg først i sidste øjeblik har fået lejlighed til at stifte bekendtskab med Ole Espersens, altså Østersøkommissærens, arbejde, og det chokerer mig, men vi skal også vide, hvordan det er på det europæiske fastland i øvrigt.

Poul Nødgaard (DF):

I Dansk Folkeparti synes vi faktisk, det er et godt forslag, men vi synes bare ikke, det er godt nok. Debatten her i dag har jo klart afsløret, at regeringen hjulpet af SF, Enhedslisten og CD reelt ønsker de lagte regler videreført, og at den borgerlige fløj ønsker at stramme op i reglerne. Der har jeg et spørgsmål, jeg egentlig stiller mig selv: Hvorfor nedgør flertallet på sådan en nærmest lidt ond måde mindretallet her i Folketinget, der da har lov til at have dets opfattelse af disse ting?

Hvorfor har et stort mindretal her i Folketinget så den opfattelse, det har? Det har vi reelt, fordi befolkningen ude omkring i landet mildt sagt er i oprør over den førte udlændingepolitik. En del af udlændingepolitikken er jo, at folk så også til sidst får dansk statsborgerskab, og så sent som lige præcis i dag har vi skrevet

betænkning over et lovforslag, hvor et stort antal igen skal have dansk statsborgerskab, og hvor Dansk Folkeparti har stillet en lang række ændringsforslag for at få personer ud af lovforslaget.

Lad os så sige, at det foreliggende forslag er et godt forslag. Men det er ikke godt nok, og jeg vil da ikke lægge skjul på, at vi hellere havde set et forslag, der nogenlunde havde det mønster, at man først kunne søge dansk statsborgerskab, når man havde været i Danmark i 10 år. Jeg tror, det var hr. Arne Melchior, der efterlyste, hvordan reglerne er i andre lande. I Tyskland skal man have været der i 10 år for at kunne opnå tysk statsborgerskab, og noget lignende kunne vi tænke os overført til det danske system.

Så vil vi da ikke lægge skjul på – og hvorfor skulle vi dog det i et godt demokratisk land? – at folk, der har begået kriminalitet og har fået en stor eller lille fængselsstraf for det, synes vi ikke på noget tidspunkt skal være berettigede til at modtage dansk statsborgerskab.

Hvorfor skulle vi også skjule, at folk, der overhovedet ikke kan forsørge sig selv og ikke har kunnet det i den tid, de har været her, heller ikke skal have dansk statsborgerskab? Og hvorfor skulle vi skjule, at folk, der f.eks. giver urigtige oplysninger, når de søger dansk statsborgerskab, skulle kunne fratages det igen? Hvorfor skulle vi skjule, at vi synes, at man skal have dansk statsborgerskab på prøve? Det kunne sagtens lade sig gøre juridisk, det har vi undersøgt, og når man gav et dansk statsborgerskab, ville det være vældig godt, at de, der fik det, vidste, at de altså kan lave nogle ting, der kan bringe dem så meget på kollisionskurs med det danske samfund, at de kan få frataget deres danske statsborgerskab igen.

Jeg ridser bare nogle af de ting op, som vi i Dansk Folkeparti gerne vil have strammet i det forslag, der foreligger her i dag fra V og K, men som vi selvfølgelig vil støtte, når det forhåbentlig kommer til endelig afstemning. Det er jo bedre end ingenting, hvis jeg må bruge det udtryk, og derfor støtter vi det, men vi havde hellere set et strammere forslag. Vi havde også hellere set, at V og K sammen med Dansk Folkeparti, eventuelt også med Fremskridtspartiet, havde lavet et fælles forslag, men det tør V og K tilsyneladende ikke af den her såkaldte berøringsangst. Man behøver ikke at have berøringsangst over for os; vi taler det danske folks interesser, og det burde hele Folketinget gøre.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg bliver nødt til at rette hr. Poul Nødgaard angående Dansk Folkepartis eget forslag. Hr. Poul Nødgaard kom til at fremlægge det på den måde, at man ville forhindre dansk statsborgerskab til folk, der overhovedet ikke kunne forsørge sig selv. Jeg bliver nødt til at sige, at det jo ikke er det, der står i forslaget.

Det, der står i det forslag, der er fremsat af Dansk Folkeparti, er, at folk, der f.eks. har været i Danmark i 10 år og arbejdet i Danmark i 10 år, og som inden for de sidste 5 år har haft nogle ganske få måneders arbejdsløshed – ganske få måneders arbejdsløshed inden for 5 år! – ikke skal have ret til at få dansk statsborgerskab.

Så jeg bliver altså nødt til at korrigere hr. Poul Nødgaard. Jeg synes, hr. Poul Nødgaard skal læse op af forslaget og præsentere det præcist lige så fjendsk over for f.eks. de arbejdsløse, som det er.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu tænker hr. Søren Søndergaard formentlig på de dér ændringsforslag, vi stiller til indfødsretslovene, og der er forslagene nogenlunde, som hr. Søndergaard har beskrevet det, men det er jo klart, at hvis vi kunne komme i en dialog med hr. Søndergaard – det er nok helt utænkeligt – Socialdemokratiet, Venstre og De Konservative, var det selvfølgelig også noget, vi kunne indgå et kompromis om.

Det er det, der er ønskemålet for os, men hvis vi ikke kan opnå det helt optimale, er det klart, at så kan vi også lempe en smule på de dér ting, men der skal strammes afgørende i reglerne for at få et dansk statsborgerskab.

Nu har man f.eks. så travlt med, at man skal kunne forsørge sig selv. Jeg nævnte før de tyske regler, som jeg har sat mig ind i. 10 år skal man opholde sig i Tyskland, og man skal kunne forsørge sig selv for at få et tysk statsborgerskab, og i mange henseender er Danmark jo meget beslægtet med Tyskland.

Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke kunne kopiere nogle af reglerne derfra. Jeg kunne tænke mig, at vi i Indfødsretsudvalget fik listet fuldstændig op fra land til land, hvordan reglerne er. Tyskland har jeg på tryk oppe på mit kontor, og der er det, som jeg skitserer her.

John Vinther (KF):

Jeg vil godt allerførst takke for debatten og også takke for den tilslutning, som Venstre, De Konservative, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti har givet til forslaget og også kvittere CD for de pæne ord og den, som jeg hørte, delvise tilslutning, der var til elementer i beslutningsforslaget.

Det har efter min opfattelse været en mærkværdig debat, hvor enkelte ordførere, og jeg bemærker skuffet også regeringspartierne ordførere, har forsøgt at tillægge forslagsstillerne motiver og tanker, som vi ikke har, og som man ikke kan finde udtrykt i bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Der var ikke mange pæne ord fra justitsministeren og fra regeringspartierne om indholdet. Det kommer ikke helt bag på forslagsstillerne. Forhistorien er jo nemlig den, at efter at den aftale, som K og V havde med regeringspartierne om tildeling af dansk statsborgerskab, udløb ved årsskiftet, har vi stort set fra januar helt frem til maj måned løbende haft drøftelser og forhandlinger om at kunne nå frem til et nyt fælles grundlag. Det lykkedes ikke, så det kommer ikke bag på mig, at regeringspartierne ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Jeg stiller mig noget uforstående, når hr. Poul Qvist Jørgensen i dag kan komme med et udsagn om, at regeringspartierne under disse forhandlinger strakte sig endog meget langt for at nå frem til en fælles ny aftale med K og V. Det er ikke helt den samme erindring, jeg har af forhandlingsforløbet. Jeg har meget stor respekt for, at man selvfølgelig i nogle politiske forhandlinger skal kunne drøfte ting i fortrolighed, og jeg kunne ikke drømme om at begynde at offentliggøre, hvad der er sket under forhandlinger, men jeg kunne godt tænke mig at stille hr. Poul Qvist Jørgensen det spørgsmål: Hvori bestod regeringspartierne store indrømmelser? Hvor var det, man strakte sig langt for at få en ny aftale med K og V? Jeg har i hvert fald personlig meget svært ved at se de indrømmelser.

Jeg tror, at regeringspartierne holdning til hele det her spørgsmål vel i virkeligheden kan sammenfattes meget enkelt i hr. Poul Qvist Jørgensens udsagn: Man skal kunne visse tavlen ren. Når man har udstået sin straf, har man betalt sin gæld til det offentlige. Det er et udsagn, jeg grundlæggende er enig i, men det er jo ikke det, vi taler om. Selvfølgelig har man betalt sin gæld til det offentlige, når man har udstået sin straf, men skal man til og med have

det blå stempel oveni, som det er at få dansk statsborgerskab, og vi betragter det som et blåt stempel at få dansk statsborgerskab? Det er jo ikke, som enkelte andre ordførere var inde på, sådan, at de pågældende udvises. Det er en helt anden debat, som vi ikke skal føre i dag, men spørgsmålet er, hvorvidt man skal belønne folk, der efter at de er ankommet til Danmark har begået kriminalitet, ikke lært dansk, har stor gæld til det offentlige, med det blå stempel, det er at få et dansk statsborgerskab.

Så kan jeg også udtrykke nogen forundring over den tilsyneladende fuldstændige mangel, der er på konsekvens og sammenhæng i regeringens politik. For få dage siden fremlagde indenrigsministeren regeringens oplæg til en ny udlændingepolitik. Den er ikke til debat i dag, men når den alligevel er interessant, er det, fordi man under punktet opholdstilladelse som forudsætning for, at man kan få permanent opholdstilladelse, siger, at de pågældende skal have lært dansk, de skal ikke have nævneværdig gæld til det offentlige, og de skal ikke have begået kriminalitet. Når det er interessant, er det, fordi regeringen tilsyneladende er villig til at stille strengere krav til opnåelse af en permanent opholdstilladelse, end regeringen er til opnåelse af dansk statsborgerskab. Der mangler konsekvens, og der mangler sammenhæng.

Så skal jeg til ordføretalerne blot komme med nogle enkelte bemærkninger.

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg er af den opfattelse, at det ville være en god ting for debatten, hvis hr. Søren Søndergaard i sit indlæg havde forholdt sig til indholdet i beslutningsforslaget og ikke i stedet havde forsøgt at tillægge forslagsstillerne intentioner og tanker, som man ikke kan genfinde i forslaget. Jeg forstår også, at hr. Søndergaard mener, det er en væsentlig mangel ved forslaget, at vi ikke har forholdt os til hele den grønlandske og færøske problemstilling. Det vil jeg undskylde mange gange over for hr. Søren Søndergaard, men det hænger måske sammen med, at Det Konservative Folkeparti og Venstre i indfødsretssammenhænge ikke ser det som et stort problem, at Grønland og Færøerne også er en del af rigsfællesskabet. Det er ikke de problemer, vi daglig støder på i Indfødsretsudvalget, så det er nok baggrunden for det.

Til hr. Arne Melchior vil jeg sige tak for de pæne ord. Hr. Arne Melchior har fanget pointen i beslutningsforslaget, nemlig det, der rent faktisk ønskes af opstramning, og ikke det, som

enkelte andre er kommet ind på, nemlig noget, der ikke står i beslutningsforslaget.

Jeg er selvfølgelig ked af, at CD ikke kan støtte sprogkravet. Jeg tror, man fra mange af ordføretalernes side helt har set bort fra det faktum, at ganske vist er der en opstramning i sprogkriteriet, men det væsentlige for forslagsstillerne er at få en ensartet behandling af ansøgere om dansk statsborgerskab. I dag er det sådan, at det jo er politiet, der forestår det, man kunne kalde sprogpøven. Der er jo ikke tale om en egentlig prøve, men vores pointe er, at der nødvendigvis må være forskel på den måde, hvorpå en politiassistent i en lille politikreds med ganske få ansøgere om året og en politiassistent i en meget stor politikreds, hvor man har mange ansøgere om året, vurderer det at kunne tale dansk. Vi ønsker altså, at man laver en egentlig sprogpøve for på den måde at få et ensartet behandlingsgrundlag, og så synes vi i øvrigt, det vil jeg sige rent usødet, at det er et helt naturligt krav at stille til mennesker, der vil kunne kalde sig danske, at de også behersker det danske sprog.

Til hr. Poul Nødgaard må jeg allerførst sige tak for tilslutningen og dernæst sige, at vi fra forslagsstillerens side ikke vil kunne tilslutte os et forslag om statsborgerskab på prøve. Vi opererer ikke med A- og B-statsborgerskaber. Når man først er blevet dansk statsborger, er man dansk statsborger, og vi vil ikke gå ind i drøftelser om statsborgerskab på prøve.

Lad mig afslutningsvis sige, at det jo, som jeg startede med at sige, ikke kommer bag på forslagsstillerne, at regeringspartierne ikke kan støtte beslutningsforslaget. Ikke desto mindre er det vores opfattelse, at sagen er så vigtig, at den fortjener, at man forsøger at finde sammen om et fælles grundlag for de fremtidige tildelinger af dansk statsborgerskab. Derfor deltager vi meget gerne i forhandlinger med regeringspartierne. Jeg tror nok, at det vil være lidt svært at finde et så bredt grundlag, at også SF og Enhedslisten kan tilslutte sig det, men K og V deltager meget gerne i forhandlinger med regeringspartierne om at finde frem til en ny aftale. I politiske forhandlinger er det nu engang sådan, at begge sider er nødt til at give sig på nogle punkter. Man bøjer sine argumenter, indtil man kan mødes på et fælles grundlag et eller andet sted på midten.

Det er Det Konservative Folkeparti og Venstre selvsagt villige til, men det kræver natur-

ligvis også, at regeringen er villig til at give køb på nogle af regeringens synspunkter.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg har forstået, at vi prøver på at klare en anden omgang i korte bemærkninger. Derfor vil jeg bare sige tre ting.

Det ene er, at jeg ikke anser det for en overtrædelse af etikken omkring forhandlinger, at man nævner, at en af parterne lancerer begrebet ultimativitet; det gør jeg slet ikke.

Det andet er med hensyn til det dér tjek på sprogfærdighederne, for det er jo lige præcis, og det bliver en gentagelse af vores debat fra før, for at sikre os en rimelig objektivitet, at vi har bedt om at få lavet disse kurser, hvor justitsministeren har givet tilsagn og det er ved at blive gennemført.

Det tredje, som jeg synes, der er brug for at sige i en kort bemærkning, er imidlertid, at det bør være – det er det i hvert fald for mig – en overvejelse, som man gør sig hver eneste gang, vi taler om karenstid efter en overstået sanktion fra det offentliges side. Det må for enhver, der tænker i retfærdige og juridiske baner – jeg er ikke jurist – skurre i ørene, at vi laver en sanktion, som bliver lagt oven i en dommers sanktion.

Det må være et enigt udvalg, der forsøger at nå frem til det, således at det ikke er enkeltpersoner eller enkeltpartier, der bare sidder og stanger karenstider ud, for det er i virkeligheden en betænkelig ting at gøre det overhovedet – set ud fra et menneskeligt og set ud fra et juridisk synspunkt.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. John Vinther henviste til, at der i indenrigsminister Thorkild Simonsens oplæg fra for en uge siden anvendes visse vendinger magen til dem, som forslagsstillerne her i dag har anvendt. Og det henviste jeg faktisk også til, og det er det, der giver mig håb om, at det skulle kunne lykkes at nå en bred konsensus, idet jeg stærkt føler, at det ikke så meget er grundholdningerne, der skiller i denne sammenhæng, men definitionerne. Og de er sandelig også vigtige.

Så jeg kan minde hr. John Vinther om, at vi havde en udlændingeb debat for halvandet år siden, hvor den konservative daværende ordfører, hr. Helge Adam Møller, brugte udtrykket om udlændingepolitikken for de konservatives

vedkommende, at den var »skarp og retfærdig«, og hvor den daværende indenrigsminister, fru Birte Weiss, brugte udtrykket »human og retfærdig«. Skarpt og retfærdigt behandler man forbrydere, men human og retfærdigt behandler man folk, der er kommet her til landet.

Så skal jeg sluttelig sige tak for, at hr. John Vinther forstod min beherskede tilslutning, idet han ordret konstaterede, at jeg havde givet delvis tilslutning til elementer i forslagen. Det er helt korrekt opfattet, og jeg ser frem til nogle forhandlinger måske med både justits- og indenrigsministeren for bordenden, således at vi kan opnå det, vi alle er allermost interesserede i, nemlig en bred forståelse af hensyn både til de nyankomne og til vor egen værdighed.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter det forhandlingsforløb, som vi oplevede i foråret, fandt jeg det nødvendigt at skrive til Det Konservative Folkepartis nye parlamentariske leder, hr. Per Stig Møller, og til Venstre partiformand, hr. Uffe Ellemann-Jensen, da jeg var nervøs for, at det ikke ville lykkes os at holde fast i det aftalegrundlag, som vi har haft i de forgangne år, og som udløb pr. 1. januar i indeværende år. Og det gjorde jeg med henblik på at sikre, at vi kunne holde fast, og at der kunne være den brede parlamentariske enighed, da det her er en grundlovgiven regel.

Jeg har desværre aldrig nogen sinde fået svar fra de to parlamentariske ledere fra de to store borgerlige partier, og det bekymrer mig. Det bekymrer mig endnu mere, når jeg ser, at partiet Det Konservative Folkeparti – og Venstre med kunne jeg godt forestille mig, da jeg har oplevet, hvordan det forløb i foråret – har strammet kravene endnu mere i forhold til dem, vi forhandlede på baggrund af i foråret.

Derfor bliver jeg nødt til at sige, at hvis det her er en udstrakt hånd til forhandling, som hr. John Vinther på Det Konservative Folkepartis vegne præsenterer i sine afsluttende bemærkninger, er jeg, hvis vi skal i gang med at forhandle igen, nødt til at vide, om jeg bliver bragt i den situation, hvis jeg skal lede forhandlingerne, at jeg møder to partier, der siger, at de har ultimative krav, og hvis de ikke får dem med ud af lokalet, så kan der ikke blive nogen aftale.

Det var jo det, vi oplevede i foråret, og det ved hr. John Vinther udmærket, og det var derfor, vi ikke kunne komme videre. Vi forsøgte

med alle mulige modeller for at finde forligsmuligheder. Nogle af dem har vi taget til os og praktiserer, selv om vi ikke kunne få nogen aftale om dem.

Jeg er helt enig med hr. Melchior, som endnu en gang appellerer til den brede aftale. Men hvis vi inviterer til forhandlinger, er vi nødt til at vide, om Det Konservative Folkeparti så møder op med Venstre i hånden og siger, at de kommer med ultimative krav.

Hr. Melchior støttede jo ikke det ultimative krav, nemlig at man én gang for alle skulle afvise, at der kunne være tilfælde, hvor man må sige, at her er der et menneske, der måske i de helt unge år kom til at begå en forbrydelse, måske endda tilskyndet af noget meget nær familie, og at det ikke efter at have udstået sin straf, efter at have levet fuldstændig efter dansk lovgivning i ti, femten, tyve år, fået børn her i landet, som det har passet og plejet og gjort til danske børn, skulle få lov at få et dansk statsborgerskab.

Vil Det Konservative Folkeparti sige: Ja, vi afskærer os fra den mulighed, den lille dryphane, at vi her i Folketinget f.eks. kan sige, at her er en kvinde, som i sine helt unge år – måske tilskyndet af sin far – var kurer, og som vi af gode grunde har straffet hårdt. Men hun er mor til børn, der er vokset op her i landet, hun har levet her i tyve år uden at begå kriminalitet, levet efter vores normer, sat sig ind i det danske samfund, skulle vi så ikke dér kunne give dansk statsborgerskab?

Det er derfor, jeg appellerer stærkt til hr. John Vinther om at give et klart svar. Skal den mulighed fjernes? Er det et ultimativt krav denne gang? Hvis det ikke er, så inviterer jeg straks til politiske forhandlinger med det brede udgangspunkt, som vi har hørt i dag.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Justitsministeren vil, når han læser referatet af dagens forhandling, kunne se følgende, som jeg nu gentager for god ordens skyld: Politiske forhandlinger er altid sådan, at man jo nødvendigvis, hvis man vil nå frem til et fælles mål, må give køb på nogle af sine synspunkter fra begge sider af forhandlingsbordet. Sådan er det altid, og sådan vil det også være i indfødsretsspørgsmålet.

Det Konservative Folkeparti kommer altid gerne til forhandlinger. Det gør Venstre også. Vi har nu i dag præsenteret, hvad der er udgangs-

punktet for Det Konservative Folkeparti og Venstre. Det er klart, at vi ikke forventer, at regeringen fuldstændig kan gå med til alt, men enkelte dele af det må selv regeringen være indstillet på at give køb på, hvis den vil nå frem til en fælles aftale.

Må jeg så ikke sige, da det åbenbart er det, justitsministeren hæfter sig meget ved, at det er rigtigt nok, at Det Konservative Folkeparti og Venstre i forårets forhandlinger præsenterede kravet om – om jeg så må sige – udelukkelse fra dansk statsborgerskab, hvis man havde en straf på fire år eller derover, som et ultimativt krav.

Det skulle forstås således, og det skal stadig forstås således, at det i hvert fald er et krav, som Det Konservative Folkeparti og Venstre lægger megen vægt på. Men det betyder ikke, og det betød det heller ikke, da vi diskuterede det i foråret, at Det Konservative Folkeparti og Venstre ikke er indstillet på at gå ind og se på en dispensationsmulighed, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder omkring en enkelt ansøgers personlige forhold.

Sådan skal det ikke forstås, sådan har det aldrig skullet forstås, og sådan vil det heller ikke skulle forstås i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det kan godt være, at den konservative ordfører ikke ret gerne vil tage ordet i sin mund, men det er nødvendigt at forstå helt præcist, hvilken forudsætning vi her har.

Må jeg konkludere sådan, at der ikke er noget konservativt ultimativt krav om, at forhandlingerne skal sluttes med, at der skal indføres en regel om, at har man fået en straf, uanset om det er tyve år siden, så skal man ikke for evig være afskåret fra at få dansk indfødsret. Hvis det er konklusionen, så er vi nemlig kommet meget længere frem mod at kunne få en fælles forståelse. Det var det, det strandede på i foråret, for det var et ultimativt krav.

Vi forsøgte at lægge mange modeller frem. Det vil jeg gerne gøre igen. Den fælles forståelse, vi kan have, er at finde et kompromis mellem de to meget principielle standpunkter, som vi har, hvor der er en række partier inklusive mit eget, Socialdemokratiet, og Det Radikale Venstre – de to regeringspartier – der siger, at vi vil have muligheden for i nogle helt ekstraordinære tilfælde at kunne give de ansøgere, der har fået fængselsstraffe på fire år og derover en mulighed for at få indfødsret.

Hr. Vinther ved jo, at vi ikke har haft sådanne typer sager de seneste år. Der er heller ikke nogen i det lovforslag, som der er afgivet betænkning over i dag i Indfødsretsudvalget. Der er vist en enkelt, der har fået 1 års fængsel. Ingen derover og altså kun en enkelt ud af de godt 1.100, der er i det lovforslag.

Vi taler altså ikke om – det billede kan man jo få, når man hører ordførerne fra de yderste højrepartier – at det kun er kriminelle, som vi sidder og behandler og giver dansk indfødsret. Der er nogle ganske få, under 1 pct., der har været på kant med lovgivningen, og der er en meget, meget mikroskopisk del, 1 promille, der har været derude, hvor vi begynder at løfte øjenbrynene.

Men jeg er indstillet på, at vi indleder forhandlinger, blot jeg kan konkludere af debatten, at der ikke er noget ultimativt krav på dette felt, og jeg tager det som udtryk for en tilslutning til min konklusion, hvis hr. Vinther ikke tager ordet igen.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg er af den opfattelse, at man ikke kan gradbøje ordet ultimativt.

Jeg vil derfor anstændigvis bede hr. John Vinther om at gå på talerstolen og bekræfte, at V og K har ønske om at gå til forhandlinger én gang til om disse spørgsmål. Vi måtte bryde i foråret, blandt andet fordi jeg som ordfører for Det Radikale Venstre sagde, at barmhjertighed og tilgivelse er en dyd i et humant samfund. Og derfor beder jeg anstændigvis hr. John Vinther om i hvert fald på De Konservatives vegne at komme herop og sige: Vi deltager gerne i fornyede forhandlinger, og vi kommer ikke med ultimative krav.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil da gerne ønske regeringen held og lykke i forhandlingerne med Venstre og De Konservative. Jeg ved ikke, om Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet også skulle være med.

Det er blot en enkelt ting, som kaldte mig på talerstolen, for justitsministeren sagde, at der skulle laves et kompromis, og så kunne jeg let komme til at høre det som et kompromis mellem den nuværende lovgivning og så de forslag, som Venstre og De Konservative har fremsat.

Derfor vil jeg bare bede justitsministeren om at gå herop og bekræfte, at man i de forhandlinger, som man vil føre med Venstre og De Konservative og eventuelt Dansk Folkeparti og Fremskridtspartiet, selvfølgelig også inkluderer de overvejelser, som er kommet fra Østersøkommissæren, Ole Espersen, og dermed selvfølgelig også bringer nogle af de lempelser på bordet, som en række socialdemokrater har talt for i forhold til indfødsretslovgivningen – blandt andet så stærkt og godt af den socialdemokratiske ordfører på området. Så jeg vil bare bede justitsministeren om at bekræfte, at det selvfølgelig også indgår i forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Jeg skal til det af justitsministeren og hr. Henrik Svane fremførte melde således, at det er Venstres og Det Konservative Folkepartis opfattelse, at der på grundlag af de udsagn, der er kommet i dag, er grundlag for videre drøftelser. Så langt er vi helt enige.

Så skal jeg til hr. Henrik Svane sige, at jeg ikke ved, om man kan gradbøje ordet ultimativt, men jeg skal endnu en gang forsøge at forklare – mere af hensyn til historieskrivningen – hvad det var, der var ultimativt i perioden fra januar til maj:

Det ultimative var, at Det Konservative Folkeparti og Venstre ville have et kriterie ind, hvorefter man ikke skulle kunne blive dansk statsborger, hvis man havde en straf på fire år eller derover.

Det ultimative bestod i, at vi ville have det med, men det var derimod ikke ultimativt, at man ikke skulle kunne dispensere fra det kriterie, hvis der i den enkelte ansøgers personlige forhold var forhold, der berettigede en dispensation.

Men lad os nøjes med at konstatere, at der er grundlag for videre forhandlinger. Lad os mødes, lad os se på, hvor vi kan blive enige, og hvad der kan komme ud af det.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg skal blot for mit vedkommende afslutte med at besvare hr. Søren Søndergaards spørgsmål: Jeg er sikker på, at når vi får overstået de her meget principielle fægtninger, som vi har haft her i debatten i dag, så vil vi også kunne finde løsninger og et bredt parlamentarisk flertal, der også kan imødekomme nogle af de kritikpunkter, der har været rettet, både af kommissæren

for Østersøregionen og fra flere medlemmer her i Tinget, specielt når det drejer sig om karens-tiden i forbindelse med bødestrafen for færdselsforseelser og på en række andre områder.

Jeg synes, at der er kommet tilkendegivelser her i dag, der tyder på, at der også her kan findes en bred forståelse, og så vil jeg glæde mig og se frem til en ny forhandlingsrunde.

Den kan blive indledt, når højtiden her til jul er overstået.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 12. december 1997, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.31
